

Latweeschu Nwises.

Nr. 17. Zettortdeenâ 27tâ April 1844.

No Nerreras.

Scho Nwischu ohtrâ lappâ peeminneju, ka pehrnaja gadda gallâ muhsu draudse arridsan Bihbeles beedriba zehlfes, ar ko itt labbi eijoh, un pahr ko es sohlijohs us preekschu plaschaku sinnu doht. Schè tâ nu irr. Jarw no 1817ta gadda, fur tohs leelus Luttera-swehtkus swehtijam, muhsu draudses zeenigi kungi us mannu luhgschanu wehleja, ka par passubbinaschanu us labbu mahzischanu ifgaddus teem wissulabbafeem jauneem Deewgaldneefceem pee winnu eeswehtischanas 25 Jaunas Testamentes warretu isdallih, kas arri teescham labbus auglus peemums nesse. Bet kad schis skaitlis ne peetikke preeksch wisseem, kas bija labbi mahziti, neds arri tee Leischds dschwodami Latweeschu brihwneeku un Wahzeeschu behrni ko no schahm swehtahm dahwanahm warreja dabhuht, tad gan daschu reit peerunuaju sawai draudsei, lai sabee-drojotees ar Bihbeles draudsihu, ka warretum ar jo baggataku rohku schahs swehtas dahwanas isdallih; un Deewa wahrdu atsihschanu sawâ starpâ wairoht; bet jebchu tee ir pahri reises Zelgawas Bihbeles-beedribu gan apschinkoja, tad tee tomehr par ihsteem beedreem ne gribbeja palikt. Bet kad pehrn rudden sawai draudsei scho padohmu par jaunu pee firds likku, un to usaizinaju sawâ paschâ starpâ Bihbeles-beedribu eezelt, tad tas ar Deewa paligu man labbat isdewahs, un zaur labbu lauschu labbahm preekschsihmeem un peerunnaschanahm par ihfu laiku tif dauds beedru un labbdarritaju schinni draudse atraddahs, ka taggad jaw 262 beedrus un 43 labbdarritajus skaitam, no kurreem winni 43 rub. 41½ kap. un schee 8 rub. 2 kap. sudr. samettuschi. Ar preeku par scho leetu sinnu dewam Zelgawas leelai beedribai, kas muhs apschinkoja ar 10 Latw. Bihbelehm un 20 Jaun. Test., un manni par

muhsu Bihbeles-beedribas preekschneeku ezehle. Nu usluhdsu wehl 2 beedrus no Wahzu-, un 2 no Latweeschu-draudses (basnizas-pehrminderus) ar kurreem kohpâ schohs likkumus nospreedam, kâ us preekschu ar sawu garrigu mantu gribbam darriht:

- 1) Wahzu un Latweeschu Jaunas Testamentes tiks bes maksas isdallitas wisseem jauneem Deewgaldneefceem, kas pee sawas pahrklausischanas buhs rahdijuschi skaidru grahmatas lassischanu, un labbu tizzibas atsihschanu, un arri tahdeem nabbageem behrneem, kas no skohlas gan jaw isgahjuschi, bet paschi nekahdu leelu grahmatu wehl ne turr, neds arri warr sagahdatees, bet ihpaschi muhsu tizzibas-beedreem no Leischu pusses;
- 2) Latweeschu Bihbeles dabhuhs bes maksas wissi muhsu 19 gohdigi basnizas-pehrminderi par saweem, draudses apkohpschanai par labbu, bes kahdas atsihsfinaschanas usnemteem darbecem;
- 3) Nahkamâ gaddâ eesahksim arridsan tahs mahjas apschinkoht ar pilnigahm Bihbelehm kurrâs kristiga, gohdiga, sahtiga dschwoschana redsama, un fur saimneeks wehl nekahdu Bihbeli ne turr. Tomehr schi Bihbele ne peederr pascham saimneekam, bet tahm mahjahm, kâ kahds inventariumagabbals, un tur irr atstahjama, kad schis saimneeks no tahm iseet, un ta winnam tif ar to sinnu tohp dohta, lai winsch pee kattras pahstaru-turreschanas arri sawai saimeiwenu nodalku no Bihbeles preekschâ lassa. Ja winsch to ne darritu, tad tam scho Bihbeli warr atkal atnemt un zittahm mahjahm eedoht. Pehz scho Bihbetu isdallischanas

to apdahwinatu mahju wahrdi basnizâ no-fluddinajami;

- 4) Zkweens beedris, kas ja ne wairak tomehr 10 graschus schai beedribai dewis, schè warr Bihbeli par 10 kap. un Jaunu Test. par 5 kap. sudr. lehta pirft, ne kâ tahdi, kas naw til dauds dewuschi. No tahm swehtahm gramatahm, fo mehß dabbujuschi un pirkusch, lihds schim bes maksas irr isdallitas 19 Latweeschu Bihbeles un 63 Latweeschu Jaunas Testamentes; pahrdohtas 14 Latweeschu un 4 Wahzu Bihbeles, 27 Latweeschu un 3 Wahzu Jaunas Testamentes.

Lai Deems dohd, ka schi isfehtha swehta fehkla buhtu us labbu semini krittusi un simkahrtigus auglus nestu tahs tizzibas, zerribas un mihlestibas, un ka to sehjeu, t. i. to Bihbeles beedru pulzinsch ar katru gaddu mihsu draudsè wairotohs.

Wagner.

• Ne eezell naudu sewim par Deewu.

(Skattees Nr. 16. Weigums.)

Tas mihligs fainneeks winna behdigas dohmas fajauze, un mekleja sawu nossummuschu weest ar mihligahm wallodahm cepreezinaht, bet ar Niklahwu schodeen neko ne warreja eesahkt, schis fazzija, ka winsch dohmajohht rihta atpakkal nahkt un tad buhschoht preezigakâ waigâ buht. Ta smukka Magreete winnam tai istabâ labbu mihlstu gultu ustaisija, fur tas pehz grubta deenas zelka warreja meerigi isdusseht, un no rihta, kad wezzais snikkera meisters sawu gultu atstahje, tad arridsan Niklahws uszehlahs, atdewe ar pateizigu mihligu rohkas speeschanu labbas deenas, un tad ar grubtu un bailigu firdi sawu zelku us mescha-pilli staigaja.

Vaschâ pufsdeenas laikâ, kad appaksch kalna zeemds ar pulksteneem swannija, kas sobti jauki us kalna atskanneja, Niklahws pee tahs wezzas pils nonahze, un bes kaweschanahs gabje sawam sinnedam akminim klachtu. Schoreis winsch wairs ar tahdu drohschu firdi pee akmina ne peegabje, kâ tannis zittas reisès, bet tam firds pul-

steja, auksti un karsti par wisseem kauleem tam pahrskehje pahri, tam sahze matti zeltees stahwu un zelli un kahjas drebbeht un trihzeht. Winnam nahze preekschâ, ittin kâ tahs puhzes ar nejauku balsi un spahrnu purrinaschanu to gribboht fabaidiht un atfaukt apkakkal, ka tam apkahrt dauds mirroni kalloht un negantu trohksni taisohht, ka breefmigs puhks us to ar deggoschahm azzim preezigs zaur akminu staryu tumfiba luhkojohht, un ka schis wezzais tohrnis dauds nejaukaks, kâ zittfahrt israhdohtees. Par wissu meschu bija wissur ittin kluss. Winsch pamasam pee akmina brihscham peehitte, schis us weenreis us weenu pussi tikke nogrubhts, un ar dohbu balsi winsch schohs wahrduß no semmes dsittuma dsirdeja sakam: Ak zilwaka behrns jelle to pahrdohma, jo wairak tu mantu no semmes nemmi, jo wairak tu sewin uskraujees behdas un raises wirsü; no tewis weenreis tahduß auglus praffihß, fo tu ne spehst aismaksahht, ja us mantu ween buhst sawu zerribu un gaidischanu lizzis.

Niklahws ar drebbschanu us akmina treppehm uskahpe, bet scho reis tam nekahds mihligs semmes zilweks ne parahdijahs, kas to buhtu pee rohkas nehmis, un tam ar dimantu akmini tumfschâs weetâs zelku rahdijis; winsch nu arr wairs ne dsirdeja, kâ zittfahrt, muddigu falschanu no semmes dsittumeem atskannam; bet winsch nu eeraudstija tuinschu kappu, fur dibbens ne mas ne bija, un no ka breefmigi auksts wehjsch isstrebje ahra! Winnu naudas kahriba atkal bija pawisfam pahrnehmusi, un winsch ne klauhsjahs us wissu to, kas ap winnu notikke, bet eesahke tabs treppes kahpt leija. Bet tam kahja driht isflihde, semme appaksch winna atdarrijahs, un winsch sahze pamasam dsittumds grint eekschâ. Kad winsch bailigs pehz glahbeja fauze, tad tâ balsis schè un tur tahli un furwu tumfiba dsirdeja, bet ne weenu tas ne redseja, un tam neweens arrirohku ne pasneedse, kas to no ta besgalliga kriteena buhtu saturejis. Tahs balsis tumfschi weena zaur ohtru atskanneja; winsch dsirdeja semmes-kehniu daudsfahrt sawus wahrduß isfauzam: Maisâ ne warr ihstu laimi pahreest us mahjahm. Un tad atkal mahzitajs no

firdsbibbena ar siipru bassi fazzija: **Bet tee**,
 fas griib baggati tapt, tee kriht fahrdi-
 nafchanâ un walgâ, un dauds beoprakti-
 gâs un faitigâs eefahrofchanâs, fas tohs
 zilwekus gahsch famaitafchanâ un pasu-
 fchanâ — jo naudas eefahrofchana irr
 wiffu launumu fakne — un neisteizami breef-
 migi pa simtu reisehm tannis leelôs kalna wel-
 wês un aisâs-schee wahrbi atskanneja, un winsch
 beidsot wehl tohs wahrduš dsirdeja: Tu skannu
 un spohdru seltu-effi mihlejis, un kur tawa nauda
 bija, tur arr bija tawa firds! Winsch arween
 wehl grimme un grimme, un winna grimschana,
 fas papreekschu kahbai liddinafchanai lihdsina-
 jahs, ta katrà azzumirkli palikke nesaturrami kna-
 schaki un beidsot ta tà pahrwehrsahs, ka Ni-
 klahwu par kalu un par galwu besdbibbeni rahwe
 eefschâ. Nu us weenreis tanni neismehrojamâ
 besdbibbeni, appaksch winna palikke gaisch, sillas
 un farkanas ugguns leesmas no tablenes rahdi-
 jahs un pehz winna ar deggoscheem ahkeem un
 eefmahm kehre — breefmigi smeekli, kâ no pa-
 scheem launeem garveem atskanneja, un muhsu
 nabbags Niklahws — taggad, kam aufsti
 sweedri no peeres tezeja, atmohdahs. Winsch
 wehl tanni welwê, kur tas bija eebehdsis gulleja,
 un winna ahdas tarba tam wehl bija pagalwê.
 Pehrkonš jaw bija pahrgahjis, wakkara faulite
 sawus kohschus starrus zaur tumfschi fallahm oh-
 solu-lappahm us wezzeem pilsmuhsreem mette;
 kohli jauki ar neisškaitameem simts tuhksoscheem
 leetus willeeneem spihgufoja, wiffi putnini meschâ,
 kur saldi ohde, preezigi dseedeja, un augsti pee
 debbes prett rihta pussi branga kohscha warra-
 wihgfsne tumfschi sillôs melnds mahkonôs atspih-
 deja. Niklahws preezigs uslehze, un sawam
 mihlam debbesu Tehwam pateize, ka wiš tas,
 fo winsch bija redsejis, irr sapnis bijis. Winsch
 knaschi ahdas tarbu, zeppuri un speeki panehme,
 un drihs scho pohsta weetu atstahje kur winsch
 dauds bija sapni, fas tam wiš wehl prahtâ stah-
 weja, iszeetis. Zekâ buhdams winsch wiffas
 tahs leetas apzerreja, fo tas sapni bija redsejis,
 un tad no tahm derrigas mahzibas nehme.
 Winsch atradde, ka winna dsihschanahs pehz

baggatibas irr gekfiga bijusi, tahs dohmas par
 saldatu palift, atstahje, un apnehmahs sawu
 ammatu kohyt, ja winsch to ar sweedreem sawâ
 waigâ srahdadams tiklai ar gohbu sawu pahrtif-
 schanu tanni warretu atrast.

Nr schihm dohmahm winsch no kalna nonahze
 leija, un appakschâ pee pascha kalna ne zif tahlu
 no zekâ kahdu smukku namminu, fas tam labbi bija
 pahstams, atradde. Winsch tanni eegahje nakts-
 weetu luhgtees, un zif preezigs winsch palikke,
 kad tam tē ta mohdriga namma-mahte, fo tas
 ittin tà sapni bija redsejis pretti nahze! Drihs
 arridsan tas wezzais meisters no sawas ammata
 istabas nahze, un riktigi sawâ mihfstâ pulseretâ
 lehnkrehslâ apsehдахs; Niklahws ar firdsilgo-
 schanu us durwim skattijahs, un luhk schē, ta
 smukka Magreete ar deggoschu skallu eenahze eef-
 schâ, un sawam tehvam pihpi peebedstnaja, un
 wezzais labbu bruhnu allu no puddeles eelehje,
 un tad sawam weefim praffija sinnas pehz winna
 ammata, pehz winna mahjahm un winna reiso-
 fchanas. Tē Niklahwam firds no preekeem sahje
 lehft, schis atsinne ka Deews to tehwischki bija
 waddijis, un luhdse to meisteru, winnu patur-
 recht un tam darbu doht. Schim patlabban sellis
 bija waijadsigs, winsch to patureja, un pehz
 gadda laika tas muddigs un deewabihjigs Ni-
 klahws tikke ta wezza snohts. Dauds kahrt
 winsch waffarâ swehrdeenâs pehz pufsdceenas ar
 feewu un saweem behrneem us ta wezza pils-
 kalna kur tam tas labbais gars bija parahdijees,
 gahje; kad winsch tur pehz gruhteem neddelas
 darbeem kappeju dsehre, fo winna gaspascha tē-
 patt taifija, kad winna massnee preezigi apkahrt
 tekkaja, un kad winna labba tihra Magreete to
 mihligi usluhfoja, tad winsch tik meerigs, pree-
 zigs un spirgts palikke, ka winsch ne ar weenu
 zilweku schinni pasaulē ne buhtu mihjees.

F. Weier.

Teefas fluddinafchanas.

No Wahrbeles pagasta teefas tohptee mantineeki ta,
 Kabrlesmuischas Ahnischu mahjâs nomirruscha brim-
 zilweka Fanne Fankewig usoizinati, lihds 23schu Mai
 f. g. scheid peeteiktees, un prett behru un zittu iedoh-
 schanu atlihdsinafchanu winna atlikluschu mantu, fas
 no teefas us 18 rubl. 70 kop. sudr. nospreesta prettim

nemt; ja lihds peeminnetam terminam neweens ne buhs peeteizers, tad to mantu wairakfohlitajam pahrdohs un no tahs eenahkufschas naudas tahs behru-isdohschanas atlihdsinahs, un ja kas atliktohs, tad to teem parradu dewejeem, kas jaw taggad peeteikufsches, ismaksahs. Bahrbales pagasta teefa, 11tâ April 1844. 2

(Nr. 152.) ††† Pagasta wezzakais Zable.
Pagasta teefas fcrihweris S. Seegrün.

Wissi tee, lam kahdas taisnas parradu prassischanas pee ta Ugahles Zehzu faimneeka Uldrikk Kalnin buhtu, kas sawas mahjas inventariuma truhkuma un magasihnes parradu dehl atdewis, un par kurra mantu konkurse spreesta, tohp usaizinati, pee saubeschanas sawas teefas wifschwehlah lihds 27tu Mei f. g. pee Ugahles pagasta teefas peeteiktees. Ugahles pagasta teefa, tai 3schâ April 1844. 1

(Z. S.) ††† Mattihs Runkaln, pagasta wezz.
(Nr. 26.) Freiberg, pagasta teefas fcrihweris.

No Krohna Sehlpils pagasta teefas tohp wissi tee, lam kahdas taisnas prassischanas pee tahs mantas ta nomirufschâ Krohna Piffleresmuifschas faimneeka Frits Keepin no Plazzona mahjahm buhtu, usaizinati, diru mehneschu starpâ, prohti lihds 7tu Juni f. g. pee schihš pagasta teefas ar taisnahm parahdischanahm peeteiktees, un sagaidiht ko teefa spreedihš, ar to pamahzischanu, ka wehlah neweenu wairs ne klausihš. To

buhš wisseem wehrâ list. Sehlpille, tai 7tâ April 1844. 2

(Z. S.) Vchter Grinberg, pagasta wezzakais.
(Nr. 150.) E. Grand, pagasta teefas fcrihweris.

No Wezsmohles pagasta teefas tohp wissi tee, lam kahdas taisnas parradu prassischanas gee ta Wezsmohles faimneeka Leijes Kuplu Unsš Dllant buhtu, par kurra mantu muifschas parradu dehl konkurse nospreesta, usaizinati, lihds 9tâ Juni f. g. kas par to weenigu un isflehschanas terminu nolikts, pee schihš pagasta teefas peeteiktees, un sawus parradus peedoht, jo wehlah ne weenu wairs ne klausihš. Wezsmohle, tai 14tâ April 1844. 2

(Z. S.) ††† Mahrtin Erdmann, pag. wezzakais.
(Nr. 18.) Aleksander Kern, teefas fcrihweris.

Zitta fluddinafchana.

Zaur scho scheid sinnamu darru, ka tahs gohdafihmes, ko Kursemmes pagasta teefas lohzeeki un pagasta preekschneeki walka, no 14 lohtiga sudraba pee mannim taifa, un ka turplikkam tahs paschas us apstelleschana ar to pee schihm fihmem peeder-rigu banti pee mannim warr dabuht pirkt. Tala labb warr wissi, lam tahdas gohda-fihmes wajadfigas un lam winnas brihw walkaht, ar peederrigahm parahdischanahm no pagasta teefas pee mannim melde-tees. Zalgawâ, tai 26tâ April 1844. 3

Karl Raeber, selta- un sudraba kallejs

Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Ribgâ, tanni 24tâ April 1844.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
I jauns dahlberis	1	33	I pohš kannedu	1	—
I puhrš rudsu	1	40	I — linnu labbakas surtes	1	80
I — kweeschu	2	20	I — — flittakas surtes	1	60
I — meeschu	1	—	I — tabaka	—	65
I — meeschu = putraimu	1	50	I — dselses	—	75
I — ausu	—	65	I — sweesta	2	50
I — kweeschu = miltu	2	50	I muzza filku, preeschu muzza	8	—
I — bihdeletu rudsu = miltu	1	70	I — — wihtschnu muzza	8	25
I — rupju rudsu = miltu	1	40	I — farkanas fahls	7	—
I — sirnu	1	40	I — rupjas lebdainas fahls	6	—
I — linnu = sehklas	2	25	I — rupjas baltas fahls	4	20
I — kannedu = sehklas	1	40	I — smalkas fahls	4	—
I — kimmenu	5	—			

Welsh drikkesh.

No juhrmallas gubernementu augstas waldischanas puffes: Waldischanas-rathš A. Weikler.